

Napovedi vremenslovcev, da nas bo letos kmalu obiskala zima, so se uresničile. V petek, soboto in nedeljo so začele snežinke poplesavati v višje ležečih krajih, že v nedeljo in zlasti včeraj pa je snežilo tudi v nižinah. Na gorskih mejnih prehodih je bila že obvezna zimska oprema vozil. (jk) — Foto: F. Perdan

Leto XXVIII. Številka 88

GLAS

Kranj, torek, 18. 11. 1975

Cena: 1,50 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja CP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ni denarja za potrošniške centre

Kranj — Vse pogostejše so na zborih občanov, sestankih delegacij in organizacij v različnih krajih v kranjski občini želje in pripombe za boljše preskrbo z vsakdanjim potrošniškim blagom. Drugače povedano, občani si želijo potrošniške centre. Pred leti so v kranjski občini vsa večja nova in starejša naselja opremili s takšnimi trgovinami. V zadnjem času, ko je stanovanjska gradnja potekala po dokaj širokem programu, pa je gradnja trgovske mreže začela nazadovati.

Pretežni del trgovin v kranjski občini ima podjetje Živila, ki je tudi eno največjih tovrstnih podjetij na Gorenjskem. V podjetju ugotavljajo, da so se možnosti za gradnjo novih trgovin in potrošniških centrov zelo zmanjšale. Nimajo denarja, niti možnosti, da bi dobili posojila. To se je zgodilo zaradi zamrznjenih marž v zadnjih letih in zato zaradi nenehne upadanja ostanka dohodka, ki bi ga lahko namenili za tovrstno gradnjo.

Lani je podjetju Živila po zaključnem računu ostalo 7 milijonov dinarjev, od tega pa za osnovna in

obratna sredstva le 2 milijona. To je približno za 10 odstotkov manj kot leto poprej. Letos pa kaže, da bo obračun še slabši in ne bo dovolj denarja niti za obratna sredstva, s katerimi morajo pokriti zaloge. In kako bo prihodnje leto? Marže so se zdaj sicer sprostile, vendar podjetje prihodnje leto čaka odplačevanje posojila za zgrajena skladišča v Naklem, za katera vsi vemo, da so bila nujno potrebna. Zato so obeti za gradnjo novih trgovin v prihodnjem letu slabi.

V podjetju se zavedajo, da so po-

trebe po boljše urejeni trgovski mreži tako v kranjski občini kot na Gorenjskem močno narasle. Imajo tudi že določene prostore za gradnjo novih trgovin v Stražišču, na Korkrici in na Planini. Prav tako bi bilo treba preurediti nekatere stare prodajalne. Vendar, kot rečeno, ne vidijo rešitve. Menijo, da bi bilo treba trgovini omogočiti večji dohodek. Za nova stanovanjska naselja pa predlagajo, naj bi trgovske lokale začeli urejati v pritličjih stanovanjskih blokov. Takšna gradnja trgovin bi bila namreč precej cenejša. A. Ž.

Bo Bohinj še bolj zaostal

To vprašanje je v zadnjem času večkrat slišati v Bohinju, ko razpravljajo o osnutku srednjeročnega programa razvoja radovljiške občine. Program namreč predvideva le adaptacijo sedanega hotela Zlatorog in gradnjo samopostrežne restavracije na Voglu. Če bi bile to edine investicije v celotnem Bohinju, bi bile res precej skromne. Vendar pa se velja spomniti tudi na izgradnjo smučarskega centra Kobla, ki bo v prihodnjih petih letih najbrž dobil bogatejšo podobo od sedanje. In če vemo, da je bil na zadnji seji občinske skupščine Radovljica imenovan iniciativni odbor za izgradnjo Triglavskih žičnic in da je bilo sprejeto stališče, da je treba ta program vnesti v srednjeročni program, potem bo najbrž nekaj od tega imel tudi Bohinj. Razen tega morda lahko nekatere novice pričakujemo na področju nadaljnjega razvoja bohinjske infrastrukture.

Širše gledano torej ni vzrokov za pretirano bojazen, da bo Bohinj leta 1980 še bolj zaostal na turističnem področju kot je trenutno stanje. Po drugi strani pa

je res, da so med prebivalci glede na dosedanje izkušnje takšni pomisleki precej upravičeni. Spominimo se recimo hotela Lev, ki je precej vložil v Bohinj in nazadnje ostal na pol poti. Prav tako je res, da kljub načrtom, programom in obljubam iz preteklosti danes Bohinj nima takšnih hotelov kot bi jih moral že imeti.

In da velja o prihodnjem srednjeročnem razvoju Bohinja temeljiteje razmisliti, nakazujejo tudi podatki o letošnji turistični sezoni. Le-ti kažejo, da je bohinjske hotele in zasebne turistične sobe v devetih mesecih obiskalo 76.735 gostov, od teh 57.648 domačih in 19.087 tujih. To pomeni, da je bilo gostov sicer za 6 odstotkov manj kot lani ta čas, vendar pa je bilo število prenočitev za 3 odstotke večje. Hoteli so bili bolj zasedeni kot lani in tudi zasebne turistične sobe. Sicer pa se povečan turistični promet kaže v Bohinju vsa leta nazaj. Zato ne bi bilo napak, da bi prav to vprašanje v prihodnjem srednjeročnem programu skrbneje preučili.

A. Ž.

Načrtna stanovanjska gradnja

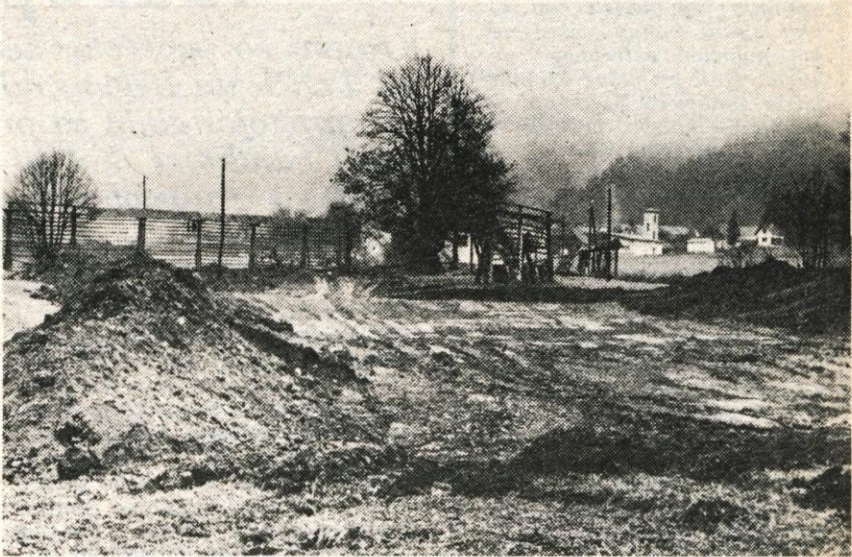
Radovljica — Letos bodo v občini zgradili okrog 130 stanovanj, po srednjeročnem programu pa naj bi jih v prihodnjih petih letih zgradili blizu 700. Gradnja stanovanj je predvidena v Bohinju, na Bledu, v Kropi, Radovljici in v Zapužah. Za uresničitev tega programa pa bo treba še marsikaj urediti, ugotavljajo v občini. Ne gre le za finančna sredstva, ampak tudi za vprašanja kot so ustrezni samoupravni akti delovnih organizacij, zazidalni načrti in podobno.

V zadnjem času ugotavljajo, da v podjetjih nimajo izdelanih načrtov oziroma programov o stanovanjski problematiki. Zato sredstva za gradnjo delijo precej stihijsko. Predvsem ni predvideno, kako bodo delili denar za družbeno in individualno gradnjo. Posledice takšne nenačrtovitosti se zato kažejo v tem, da v občini marsikje dokaj hitro rastejo individualne hiše, tisti, ki jih sami ne morejo graditi, pa se nekako zanašajo na družbeno stanovanja. Razen

tega pa slednji niso ravno najbolj zainteresirani za varčevanje za nakup stanovanj in najemajo vse manj bančnih posojil za nakup stanovanj. Rezultat takšnega stanja je, da sedaj individualni graditelji stanovanj sodelujejo pri gradnji z 80 odstotki lastnih sredstev, tisti, ki kupijo družbeno stanovanje, pa z 20 odstotki.

Vprašanje seveda ni tako enostavno kot je videti na prvi pogled. Gre namreč za to, da tisti, ki čakajo na družbeno stanovanje, največkrat materialno ne zmorejo večje soudeležbe. Res pa je, da bi tudi na tem področju z večjo načrtnostjo lahko marsikaj hitreje in učinkoviteje rešili. Takšno nalogo si je med drugim že zadalo stanovanjsko podjetje, ki namerava že v prihodnjem letu skrbeti tudi za vzdrževanje stanovanj. Zdaj namreč v občini ni organizacije, ki bi bila pripravljena organizirati obrtno-servisno dejavnost.

A. Ž.



V PODKORENU GRADIJO — Splošno gradbeno podjetje Sava z Jesenic je 10. novembra začelo graditi nova cestna odseka od Kranjske gore do Rateč in odsek od Podkorena proti Korenskemu sedlu. Odseka bosta naselje Podkoren obšla in omogočila boljši dostop do mejnih prehodov v Ratečah in na Korenskem sedlu. Sedanja cesta skozi Podkoren je zaradi gostega prometa resnično ozko grlo, ki povzroča številne zastoje in je nevarnost tako za voznike kot za domačine. (jk) — Foto: F. Perdan

16. stran:



Ksenija je sedaj na toplem

Prodaja s popustom

BELA TEHNIKA GORENJA

I. in II. kvaliteta

5 %

STANOVANJSKO IN KUHINJSKO POHIŠTVO

3 — 5 %

od 10. novembra do 10. decembra

v poslovnih enotah:
salon kuhinjske opreme Dekor, Kranj
salon pohištva veleblagovnice Globus prodajalna Slon Žiri

Miličnik pravočasno odskočil

V nedeljo, 16. novembra, nekaj minut po polnoči sta miličnika PM Jesenice kontrolirala promet na Cesti maršala Tita na Jesenicah. Ko je miličnik Branko Mahkovič ustavljal voznika bele škode Stanislava Krašovca (roj. 1945) z Jesenic, le-ta ni hotel ustaviti, čeprav je pravočasno videl miličnika, saj je bila cesta ravna in osvetljena, pa tudi znak za ustavljanje je miličnik dal pravočasno. Namesto da bi ustavil, je voznik Krašovec pritisnil na plin, tako da je miličnik Mahkovič moral odskočiti na pločnik, da ga avtomobil ne bi povzročil. Krašovec je nato s polnim plinom odpeljal mimo, zavozil na levo stran in po levi odpeljal v smeri Plavža. Miličnika sta odpeljala za njim in ga kasneje izsledila. Preizkusili so ga z alkoskopom, ki je pozelenel čez polovico. Ovadili ga bodo javnemu tožilstvu.

Naročnik:

SVEŽE MESO ZA ZMRZOVALNO SKRINJO

dobite po ugodnih cenah vsak petek in soboto dopoldan v KLVANICI RADOVLJICA

SPECERIJA

B L E D

XVI. NOVOLETNI SEJEM OD 17. DO 26. DECEMBRA 1975



Dolanc V Ljubljani

V petek se je v Ljubljani sestala širši politični aktiv SR Slovenije, ki se ga je udeležil tudi sekretar IK predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc. Govoril je o najpomembnejših stališjih v naši zunanji politiki in o notranji politiki. Poudaril je, da je treba odločno nadaljevati idejnopolično bitko proti vsem pojavom, tendencam in nasprotnikom socialističnega samoupravnega razvoja.

Teden komunista v Žalcu

V soboto so v žalski občini z delovnim zborom Komunist in gospodarska stabilizacija zaključili teden Komunista. Zbora se je udeležilo 270 članov ZK, ki so govorili o stabilizacijskih ukrepih v občini.

Premalo denarja

Na razpravi, ki je bila posvečena urejanju republiških cest, je direktor republiške cestne skupnosti ing. Lojze Blenkuš povedal, da bi s sedanjim načinom financiranja urejanja republiških cest lahko zbrali komaj nekaj več kot polovico potrebnega denarja. To je približno 6,6 milijarde dinarjev. Zato naj bi razpisali ljudsko posojilo, s katerim bi poskušali zbrati 900 milijonov dinarjev.

Sindikalna lista pozabila na brigadirje

Sindikati, ki so v družbenem dogovoru o mladinskih delovnih akcijah obljubili, da bodo uredili položaj mladih delavcev, ki sodelujejo v mladinskih delovnih akcijah, s sindikalno listo, tega niso naredili. To so ugotovili na sobotni seji republiške konference ZSMS.

Izum, vreden milijone

Inženirja Zlatko Unger in Rešad Čilimkovič ter ekonomist Novak Zarič iz tuzlanskega kombinata Soda — sol bodo s svojim izumom prihranili kolektivu več kot 25 milijonov dinarjev in mesto rešili zastrupljanja z odpadki. Odkrili so namreč način odstranjevanja alkalnih snovi pri pridobivanju soli, kar ni uspelo nobenemu izmed inštitutov tovarn, katerih stroje uporabljajo v kombinatu Soda — sol. Z izumom — naložbe vanj bodo zahtevale le 1 odstotek pričakovanega letnega učinka — bodo sklenili tudi proizvodni krog. Škodljive snovi bodo predelovali in s tem prihranili letno 12 tisoč ton soli, 2 tisoč ton sulfatov in precej alkalijev.

Klubi samoupravljavcev tudi v tovarnah

Klubi samoupravljavcev morajo biti odprti vsem delovnim ljudem. V nasprotnem primeru se bodo klubi iznevrili namenu. Zato naj bi jih ne ustanovljali le v občinah, temveč naj bi zaživeli tudi v delovnih organizacijah. To so poudarili na predsedstvu konference mladih delavcev pri RK ZSMS.

Nov uspeh ljubljskih kirurgov

Zdravstvena ekipa za srčno kirurgijo je v ljubljanskem kliničnem centru pod vodstvom prof. dr. Mira Košaka dosegla nov velik uspeh. Prvič so izvedli kombinirano dvojno operacijo ob istočasnem posegu. Bolniku, staremu 56 let, ki mu je srčni infarkt povzročil na srcu veliko oteklino, so s hkratnim operativnim posegom le-to odstranili, obenem pa izvedli še dvojni prenos koronarnih žil. Te so bile tako stisnjene, da so jih morali odstraniti in zamenjati z delom ven, da so dosegli zadosten dotok krvi s srčno mišico.



MLADI ZADRUŽNIKI V POLJČAH — Republiška konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije je tudi letos organizirala med 13. in 16. novembrom politično šolo za mlade iz kmetijstva. Politično šolo obiskujejo člani osnovnih mladinskih organizacij iz kmetijstva ter aktivov mladih združenikov. Seminaristi so prišli v soboto tudi na delovišče Kmetijskoživilskega kombinata Kranj — TOZD Kooperacija iz Radovljice v Poljčah. Vodja delovišča Jože Avenik in direktor temeljne organizacije Kooperacija inž. Anton Černe sta jih seznanila z značilnostmi, usmerjenostjo ter proizvodnjo poljskega obrata, nato pa so odšli na Dobravo na ogled Solarjeve preusmerjene kmetije. (jk) — Foto: F. Perdan

Praznovanje v Lešah tudi opozorilo

Krajani so ogorčeni, ker se za cesto od Bistrice pri Trziču do Begunj nihče ne zmeni in ker ostajajo pristojni gluhi za prošnje in proteste ljudi ob »cesti banditov«, kot so dejali Nemci — Razočaranje ob krajevnem prazniku

Leše nad Trzičem — Pretekle dni so prebivalci krajevnih skupnosti Leše, ki združuje vasice pod cesto Bistrica pri Trziču-Begunje, praznovali svoj prvi krajevni praznik! Obenem so proslavili 30. obletnico osvoboditve, ki je prinesla krajanom veliko novega. S pomočjo družbene skupnosti predvsem pa s prostovoljnimi delom in s prispevki so uredili družbene prostore in gasilski dom, električno napeljavjo, zboljšali povezavo Leš z drugim vasmii in zaselki v skupnosti, uredili spominska obeležja v okolici itd. Na sobotni osrednji slovesnosti so najzaslužnejšim krajanom podelili priznanja. Prejeli so jih Franc Bohinc iz Palovič, Miha Stare iz Leš, Franc Justin iz Palovič in Janko Kersnik iz Leš.

Žal tare kraj še veliko težkih problemov, so dejali na sobotni slavnostni seji sveta krajevnih skupnosti in vodstev družbenopolitičnih organizacij predsednik krajevnih skupnosti Josip Rubeli in predsednik ter sekretar krajevnih organizacij SZDL Alojz Meglič in Marjan Bohinc. Predvsem kaže utrditi enotnost vaščanov pri skupnih akcijah in pospešiti dejavnosti, ki prinašajo domačinom največ dohodka. Veliko ljudi je že odšlo iz vasi v dolino po lažji in boljši kruh. Ta tok se mora ustaviti, sicer bo še več praznih hiš, še več osamljenih in ostarelih ljudi, še več mladih z željo oditi iz vasi, kjer ni prihodnosti. Še posebej pa so Lešani v soboto zvečer obžalovali, da so o svojih problemih spet govorili samemu sebi, ne pa

ljudem, ki bi jim lahko pomagali ali vsaj svetovali. Le predstavnik sosednje krajevnih skupnosti Brezje Milan Valjavec se je od povabljenih gostov udeležil slavnostne seje. Lešani so bili razočarani, ker ni bilo predstavnikov občinske skupščine Trzič in družbenopolitičnih organizacij!

Pred dvema osrednjima problemoma stojimo, so dejali v soboto na proslavi, ki jo je popestril nastop domačega pevskega zbora in pionirjev podružnične šole. To je cesta do nižje ležeče vasi, ki jo že leta in leta skušajo popraviti, pa se želja ne uresniči. Mogoče se bo premaknilo letos. Drugi problem pa je cesta od Bistrice pri Trziču do Begunj, cesta skozi vasi, kjer ni bilo ne belih ne domobrancev in kjer so ljudje brez besed prehranjevali čete in bataljone ter pomagali terencem ter kurirjem in so jo Nemci zato imenovali »Banditenstrasse«. Več kot 30 protestnih pisem so poslali pred kratkim na različne naslove, prosili in utemeljevali in oblikovali poseben odbor, v katerem so krajanii in predstavniki tržiške in radovljiške občine. Pa se nič ni premaknilo. »Menimo, da smo oškodovani, da nam družba, za katero smo toliko žrtvovali, ni dala vsega. Nočemo postati vest Slovenije. Le 8 kilometrov urejene ceste terjamo, pa nič drugega. Ostalo smo voljni narediti sami...« so dejali v soboto.

V tem smislu bo tudi izzvenelo »praznično pismo Lešanov«, naslovljeno na najodgovornejša naslove v republikii in v tržiški ter radovljiški občini! J. Košnjek

Razširjen izvršni svet

Dopolnili ga bodo trije nepoklicni člani, odgovorni za samoupravo, gospodarstvo in krajevne skupnosti

Trzič — Koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja pri občinski konferenci SZDL in organi drugih družbenopolitičnih organizacij ter občinske skupščine so že nekajkrat ugotovili sorazmerno kadrovsko šibkost izvršnega sveta tržiške občinske skupščine v primerjavi z vsakodnevnimi nalogami tega organa. 184. člen statuta občine Trzič določa, da ima izvršni svet razen predsednika lahko še sedem članov, torej skupaj osem. Delegatska skupščina je ob ustanovitvi izvolila predsednika in podpredsednika izvršnega sveta ter pet članov, ki so bili obenem tudi imenovani za predstojnike skupščinskih temeljnih upravnih organov in naloge opravljajo poklicno. Kasneje je skupščina izvršni svet izpopolnila še z enim članom in

s tem izkoristila statutarne možnosti.

Zaradi kadrovske šibkosti izvršnega sveta in nekaterih s strani izvršnega sveta nepokritih področij družbenega življenja občine je tržiška občinska skupščina na zadnjem zasedanju spremenila 184. člen statuta občine ter s tem omogočila, da izvršni svet lahko sestavljata predsednik in podpredsednik ter devet članov.

Trije novi člani izvršnega sveta bodo naloge opravljali nepoklicno. Prvi bo odgovarjal za samoupravno organiziranje združenega dela, drugi bo sodeloval na gospodarskem področju, tretji pa bo odgovoren predvsem za krajevno samoupravo. Obenem se je tudi že začel kandidacijski postopek za nove člane. -jk

V Cerkljah bo v tednu pred dnevom republike več kulturnih prireditvev. 21. novembra bo podelitev odlikovanj, temu pa bo posvečena svečana akademija, katere program bo pripravilo Kulturno umetniško društvo. Ob tej priložnosti bo v osnovni šoli tudi otvoritev razstave likovnih del društva likovnikov iz Brezic. Razstava bo odprta do 28. novembra. 25. novembra bodo obiskali osnovno šolo predstavniki glasbene šole Davorina Jenka iz Beograda. Šoli imata namreč že nekaj let delovne in prijateljske stike, ki se bodo manifestirali s skupnim nastopom 25. novembra, to je na dan smrti Davorina Jenka. S skupnim nastopom bodo v Cerkljah proslavili tudi dan republike.

Kranj

Pri občinski konferenci socialistične zveze je za ta teden sklicanih več sestankov koordinacijskih odborov za različne dejavnosti. Tako se je že včeraj na drugi seji sestala koordinacijski odbor za prehod na celodnevno šolo. Člani odbora so obravnavali dopolnitev akcijskega programa in naloge v šolskem letu 1975/76. — Za danes zjutraj je bila sklicana tretja seja koordinacijskega odbora za proslave. Na dnevnem redu je pregled sklepov v zvezi s praznovanjem dneva republike, praznovanje 22. decembra in novoletne jelke, praznovanje praznikov v prihodnjem letu in pregled stroškov koordinacijskega odbora za letošnje proslave. — Jutri popoldne pa se bo na drugi seji sestala koordinacijski odbor za društva in družbene organizacije in obravnaval pravilnike društev in družbenih organizacij.

V četrtek popoldne se bodo sestali vsi trije zbori kranjske občinske skupščine. Razpravljali bodo o družbenem dogovoru o načinu uporabe in upravljanja sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč in o statutu izobraževalne skupnosti. Na dnevnem redu je tudi osnutek odloka o javnem redu in miru v občini in sprememba odloka o splošni prepovedi prometa z zemljišči, prepovedi parcelacije zemljišč prepovedi graditve in spremembe kulture zemljišča na posameznih območjih občine. A. Ž.

Radovljica

Pri občinski konferenci socialistične zveze Radovljica se je včeraj popoldne sestala na tretji seji koordinacijski odbor za uresničevanje projekta celodnevne šole. Obravnaval je stališča in predloge izvršnega odbora republiške konference socialistične zveze o realizaciji stališč in sklepov problemske konference za uvajanje celodnevne šole. Razpravljali so tudi o osnutku programa prehoda na celodnevno šolo v občini.

Izvršni svet radovljiške občinske skupščine je na zadnji seji razpravjal tudi o nekaterih finančnih vprašanjih oziroma prošnjah posameznih organizacij. Tako je obravnaval prošnjo smučarskega kluba Radovljica za finančno pomoč za kritje stroškov, ki nastajajo ob pripravi članov družavne reprezentance. Klubu namreč manjka za priprave okrog 50.000 dinarjev. Izvršni svet je ugotovil, da za te namene v proračunu ni sredstev. V nadaljevanju pa je sklenil, da se naroči deset izvodov zbornika Prazniki slovenskih občin, en izvod monografije 30 let socialistične Jugoslavije in šest izvodov knjige oziroma monografije o partizanstvu na Pohorju. A. Ž.

Trzič

Na razširjeni seji komiteja občinske konference ZKS v Trziču so se dogovorili, da bo zasedanje občinske konference danes, 18. novembra, ob 17. uri v veliki dvorani občinske skupščine. Na konferenci bodo razpravljali in sklepali o predlogu za reorganizacijo nekaterih osnovnih organizacij ZK v tržiški občini, določili datum volilnih konferenc osnovnih organizacij ZK (začele naj bi se danes in bi trajale do 20. decembra) in razpravljali o poslovniku med-občinskega sveta ZKS za Gorenjsko. Na konferenco so vabljeni tudi sekretarji osnovnih organizacij in stalnih aktivov tržiške občine.

Na četrtkovi seji predsedstva tržiške občinske konference SZDL so za delegata na zasedanju republiške konference SZDL, ki bo 27. novembra, izvolili Janeza Piškurja. Razen Janeza Piškurja se bo seje udeležil tudi predsednik občinske konference SZDL Marjan Jaklič in tržiški člani starega sestava republiške konference. Predsedstvo je ocenjevalo tudi uresničevanje stabilizacijske akcije v občini. Poudarilo je, da imajo nad njo dober pregled, ker so sprotno spremljali in ocenjevali ukrepe ter njihovo uresničevanje. Oblikovali so občinski stabilizacijski program, pri čemer so še posebej pomembne naloge izvršnega sveta občinske skupščine, občinskega sveta Zveze sindikatov, občinske konference Zveze komunistov in koordinacijskega odbora za spremljanje uresničevanja letošnje družbenoekonomske resolucije pri občinski konferenci SZDL. Člani predsedstva so menili, da zgolj ugotavljanje položaja ni dovolj in ne pomeni napredka, temveč je pomembnejše iskanje novih stabilizacijskih potov in ocenjevanje uresničevanja ukrepov. Priporočili so, da za stabilizacijo ni odgovorno le gospodarstvo, temveč tudi dejavnosti, kjer se trošijo družbena sredstva. S cilji stabilizacije kaže boljše seznaniti delovne ljudi, ki lahko veliko prispevajo in so pogosto preskopo obveščeni. -jk



emona ljubljana

TOZD Maloprodaja Ljubljana

razglašja prosto delovno mesto:

vodje trgovine
(za prodajalno Moda Bled)

Pogoj: VKV trgovski delavec z nekaj let delovnih izkušenj in poskusno delo 2 meseca.

Pismene ponudbe pošljite na naslov: Emona Ljubljana, kadrovska služba, Ljubljana, Kidričeva 13.

Rok za sprejem ponudb je 15 dni po objavi.

ČGP Delo — TOZD Časopisi,
podružnica Kranj, Koroška 16

sprejme takoj
prodajalko — prodajalca
za prodajo časopisov, revij, tobanih izdelkov in
galanterije v kiosku v Trziču.

Delo je pogodbeno s polnim delovnim časom za nedoločen čas.

Pogoj: prodajalec (s končano šolo za prodajalce), ali priučen prodajalec z nekaj leti delovnih izkušenj pri tem delu. Zaposlimo tudi upokojene prodajalce ali upokojence s primerno prakso.

Raznašalce

za Delo v jutranjih urah za območja: Škofja Loka-center, Škofja Loka-Podlubnik, Radovljica in Trzič.

Delo je pogodbeno in primerno za dijake, študente, gospodinje in upokojence. Nastop dela je možen takoj.

Kandidati dobijo informacije v podružnici ČGP Delo Kranj, Koroška 16, tel. 21-280.

Prijave na objavo sprejema podružnica Delo Kranj, Koroška 16 do 19. novembra 1975.

Ocena družbenoekonomske politike

Kranj ponedeljek, 10. nov je bila v Kranju razširjena seja komiteja občinske konference zveze komunistov, ki so se je poleg članov udeležili tudi člani koordinacijskega odbora za spremljanje družbenopolitične aktivnosti za uresničevanje ciljev družbenoekonomske politike. Razen tega pa se je seja udeležila tudi delegacija CK ZKJ in CK ZKS pod vodstvom sekretarja v izvršnem komiteju predsedstva CK ZKJ Jurta Bilića. Delegacija, ki jo vodi Jure Bilić, se namreč mudi na obisku v Sloveniji in je obiskala več slovenskih občin in delovnih organizacij.

Na seji so goste podrobno seznanili s stabilizacijskimi prizadevanji v kranjski občini. Povedali so, da se

na prenekaterih področjih gospodarstva v zadnjem času na podlagi široke družbene akcije, prizadevanj delovnih organizacij in tudi po zaslugi nekaterih, sicer administrativnih stabilizacijskih ukrepov sprejetih v zveznem merilu, že kažejo ugodnejši rezultati. Sicer pa gospodarstvo še vedno najbolj pesti nelikvidnost in pomanjkanje obratnih sredstev.

Sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Ludvik Kejžar, direktorica Službe družbenega knjigovodstva v Kranju Alenka Rode in direktor kranjske podružnice Ljubljanske banke Anton Kern pa so goste seznanili s položajem in tovrstnimi gibanji na Gorenjskem. Ugotovili so, da se tudi na Gorenjskem kažejo

premiki na bolje, čeprav imajo nekatera podjetja precej težav z zalogami in druge. Čeprav se stanje izboljšuje, je nekako najtežji položaj še vedno v Iskri, kjer ne primanjkuje denarja le za proizvodnjo, marveč tudi za kreditiranje elektronskih telefonskih central. Sicer pa so na Gorenjskem v največjih težavah kranjska Iskra, Iskra v Železnikih, Gorenjska predilnica iz Škofje Loke in Alples iz Železnikov. Zaradi nelikvidnosti prav ta podjetja najbolj kritiskajo na bančna posojila in tako hromijo pravzaprav celotno gorenjsko gospodarstvo.

Sekretar v izvršnem komiteju predsedstva CK ZKJ Jure Bilić s sodelavci se je še posebej zanimal za položaj na področju izvoza in uvoza. V kranjski občini letos položaj glede tega ni najbolj ugoden, saj najnovejši podatki kažejo, da podjetja ne dosegajo lanske vrednosti izvoza in da so kar precej pod predvidenim izvoznim programom, ki pa je sicer večji od lanske izvozne realizacije. Dosedanji uvoz pa je po drugi strani v primerjavi z lanskim večji. Tako je razmerje med izvozom in uvozom v občini trenutno 75:25 oziroma z izvozom pokriva podjetja le 75 odstotkov uvoza. Pred leti je bila ta bilanca v občini že izravnana, za naprej pa so si to nalogo zadali v občini v srednjeročnem programu.

Jure Bilić je še posebej opozoril tudi na sodelovanje s tretjim svetom. Pri tem pa so ugotovili, da v Kranju beležijo dokaj ugodne rezultate, in sicer sta že navezali tesne stike z nekaterimi državami tretjega sveta kranjska Iskra in Sava. Posredno pa se usmerja na to področje tudi Splošno gradbeno podjetje Projekt Kranj prek poslovnega združenja gradbenih podjetij v Sloveniji.

Udeleženci so še posebej pojasnili stabilizacijska prizadevanja tudi na področju tako imenovane skupne porabe. Poudarili so, da je pri tem v občini trenutno največ težav pri otroškem varstvu, kjer je kranjska občina, kljub velikim vlaganjem v to, danes na repu v republiki, in pri izobraževanju. Gostom so še posebej pojasnili, da jim prav v zadnjem času povzroča največ težav pri ureničevanju programa gradnje družbenih objektov v krajevnih skupnostih 50-odstotni depozit. A. Zalar

Celodnevna osnovna šola v Žirovnici

V letošnjem šolskem letu so v Žirovnici prešli na uvedbo celodnevne osnovne šole in so tako edina osnovna šola v jeseniški občini, ki si že prizadeva, da bi vsem otrokom nudili enake možnosti vzgoje in izobraževanja.

Po nekaj mesecih je koordinacijski odbor, ki spremlja in usmerja delo ter si prizadeva, da bi čimprej odpravili vse ovire, ki zavirajo nemoteno delo, pripravil poročilo. Ob izčrpnih podatkih je razvidno, da se tako učenci kot tudi vzgojitelji v šoli dobro počutijo in da so z uvedbo nove šole zadovoljni tudi starši.

V žirovniški osnovni šoli je vključenih v 15 oddelkih 395 otrok in predstavlja šola drugo največjo celodnevno osnovno šolo v Sloveniji. Sama šola pa vključuje 10 odstotkov otrok iz jeseniške občine.

Koordinacijski odbor za usmerjanje projekta celodnevne osnovne šole je v svojem poročilu nanizal še nekaj problemov, ki jih bo treba urediti. Med drugim bodo morali pove-

čati jedilnico in urediti okolico doma ter opraviti še nekaj drugih del, da bodo možnosti zares take, kakor so si jih zamišljali. Pri tem jim med drugimi pomagajo tudi organizacije združenega dela iz jeseniške občine, ki so za novo šolo namenile denar, Iskra v Blejske Dobrave pa je učenec poklonila diaporojektor. Organizacije so skupaj prispevale 38.600 dinarjev.

Kot je lahko ugotoviti iz ankete, ki so jo anonimno izpolnili starši otrok, je večina z uvedbo celodnevne osnovne šole zelo zadovoljna. Med drugim tudi menijo, da so obroki hrane, ki jih dobivajo otroci, dobri in zadovoljivo obilni. Starši za prehrano otrok plačujejo diferencirano. Hrano dobiva 5 učencev brezplačno, 28 jih plačuje po 50 dinarjev, 32 učencev po 90 dinarjev, 46 po 130 dinarjev, 34 po 170 dinarjev, 57 učencev po 210 dinarjev in polno ceno plačuje 154 učencev. Za nižje razrede velja prehrana 230 dinarjev, za višje pa 250 dinarjev. D. S.

Odbor za medsebojna delovna razmerja pri osnovni šoli

Simona Jenka Kranj razpisuje

1 delovno mesto varuške za nedoločen čas (pogoj: šola za varuške)

2 delovni mesti za pomoč v kuhinji s polovičnim delovnim časom (lahko upokojenke).

Poskusno delo 3 mesece.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

NIKO Kovinarsko podjetje Železniki objavlja razprodajo naslednjih materialov

žica - pobakrena	Ø 1,2	kg	413
žica - svetlovljučena	Ø 0,80	kg	15.000
žica - pobakrena	Ø 0,60	kg	2.019
žica - profilna	2,30 x 0,80	kg	4.201
žica - profilna	11,5 x 1,8	kg	3.300
žica - profilna	11,5 x 2	kg	2.000
žica - Al	Ø 1,7	kg	14.900
hladno valjani trak	150 x 0,7	kg	849
hladno valjani trak	200 x 0,30	kg	6.000
hladno valjani trak	370 x 0,60	kg	10.000
hladno valjani trak	95 x 1,00	kg	1.800
hladno valjani trak	480 x 1,00	kg	3.200
gumi cev 75/50		kg	30
teolin H novi		kg	150
brusna pasta Te.		kg	21
elektrokorund v prahu 70		kg	30
bakrena pločevina 8 mm		kg	78
prokorm pločevina	95 x 5	kg	83
varovalka NV 11	100 A	kom	56
gumi kabel	4 x 10	m	25
tlačna vzmet		kg	16,20
stezna vzmet		kom	14

Vse informacije dobite v tovarni vsak dan od 6. do 14. ure ali po telefonu 67-035 ali 067-036.

Delovna organizacija Usluga
Stražišče Kranj, Seljakova 7
razpisuje prosto delovno mesto direktorja

Kandidat mora poleg splošnih in z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da ima višjo ali srednjo strokovno izobrazbo in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih v gospodarstvu,
2. da ima sposobnost za organizacijo in vodenje dela,
3. da ima moralnopolitično kvalitete.

Prijavo s priloženimi dokumenti je potrebno poslati v 15 dneh na naslov delovne organizacije z oznako »za razpis direktorja«.

Če je odeja prekratka

Letošnja jesen je na naših šolah še posebej razgibana. Nov samoupravni sporazum, ki je pravkar v razpravi, je prinesel veliko upanje in še več slabe volje. Kot osnovo za njegovo izvajanje so morali šolniki vsa delovna mesta analitsko oceniti - določiti vrednost dela na posameznem delovnem mestu. Do tu je šlo vse gladko.

Znano je, da so pedagoški delavci med najslabše plačanimi v združenem delu. Osebnih prejemki pa danes predstavljajo enega od zelo pomembnih vzrokov za pomanjkanje šolnikov in oviro za kvaliteten napredek pouka vseh vrst in stopenj izobraževanja. Zato je razumljivo, da so pedagoški delavci v analitski oceni upoštevali prav vse »plus«, ki so lahko kakorkoli vplivali na višino osebnega dohodka, ki naj bi ga dobivali po določilih novega samoupravnega sporazuma. Približali pa bi se tudi dohodkom delavcev z enako izobrazbo v gospodarstvu.

Znano je tudi, da zaradi zmanjšane oziroma enake prispevne stopnje, stabilizacijskih ukrepov in zato ozko omejenih proračunov temeljnih izobraževalnih skupnosti, ki ne smejo presegati dogovorjenih okvirjev, denarja ni veliko. Tudi za osebne dohodke ne. In ko so izračunali »svoje plače«, jih sešteli, so šolniki ugotovili, da je denarja precej manj kot so pričakovali oziroma, da bodo kuverte ob koncu meseca za 10 do 20 odstotkov tanjše, kot bi lahko bile, če bi bili prejemki izplačani po določilih novega samoupravnega sporazuma.

Vse to je zelo razburkalo vzdušje na šolah. Razburjenje je prineslo trditve, da sedaj dobivajo 80-odstotne plače. Trditve so utemeljili z ugotovitvijo, da je samoupravni sporazum edino

merilo njihovega dela in če ta merila niso izpolnjena, pač osebni dohodki niso izplačani v celoti.

Take ugotovitve in trditve so dobile potrditev tudi na nekaterih sejah temeljnih izobraževalnih skupnosti. Drugače pa bi najbrž bilo, če bi šolniki sedli za isto mizo z delavci v gospodarstvu. Dvomim, če je kje na Gorenjskem delovna organizacija, ki bi lahko povsem uresničila določila samoupravnega sporazuma in bi za vsa delovna mesta lahko izplačevala le najvišje osebne dohodek za posamezna delovna mesta in na podlagi določene izobrazbe. Če je samoupravni sporazum edino merilo za vrednotenje dela, potem lahko mirne vesti zapišem, da večina gorenjskih delavcev v gospodarstvu prav tako kot šolniki dobiva »90-, 80- ali celo 70-odstotne plače«.

Opa pri srži problema. Osebnih dohodki se ne izplačujejo po nekaterih idealnih merilih, temveč lahko in samo po ustvarjenem dohodku. Temeljna izobraževalna skupnost in šole pa lahko razdelijo samo toliko kot imajo denarja v proračunu. Toliko kot so se dogovorili s predstavniki porabnikov izobraževanja, ki za ta proračun prispevajo.

Nikakor pa s tem ne mislim trditi, da so dohodki v šolstvu primerni. Vendar bi si drznila pripomniti, da bi namesto, da se šolniki jezijo na plače in samoupravni sporazum, kazalo vse sile usmeriti v prizadevanja, da se poveča prispevna stopnja za šolstvo. Če bodo dobro pripravljene in bodo svoje zahteve znali utemeljiti, je gotovo, da se bodo porabniki pripravili stegniti nekoliko globlje v žep. Potem pa bodo lahko tudi osebni dohodki višji.

L. Bogataj

Tržič in Zaječar snujeta sodelovanje

Tržič - Tako kot vodstva drugih družbenopolitičnih organizacij v tržički občini se je tudi predsedstvo občinske konference SZDL na zadnji seji, ki je bila v četrtek, seznanilo z možnostmi sodelovanja med Tržičem in Zaječarjem in z rezultati dosedanjih srečanj predstavnikov obeh mest. Že med obiskom Tržičanov v glavnem mestu Timoške Krajine Zaječarju kot med obiskom delegacije skupščine in družbenopolitičnih organizacij Zaječarja v Tržiču so se pokazale velike možnosti sodelovanja in skupnih potov pri reševanju nekaterih vprašanj. Vendar sta obe strani menili, da ne kaže biti zaletav, temveč je treba prijateljstvo med ljudmi obeh mest snovati postopoma, dolgoročno in v skladu z možnostmi.

Čeprav natančnejši program sodelovanja za prihodnje leto še ni oblikovan, so znane vsaj osnovne značilnosti sodelovanja za leto 1976. To sta izmenjava delegacij ob tržičkem občinskem prazniku 5. avgusta in prazniku Zaječarja 7. septembra. Tržičani se bodo pridružili slavju ob 15. obletnici sodelovanja med Zaječarjem in Kutino, enako pa je pričakovati od Zaječarja, katerega predstavniki bodo prihodnje leto gostje proslavitve 10. obletnice pobratenja med Tržičem in francoskim mestom

Ste Marie aux Mines. Ob občinskih praznikih bosta mesti izmenjali razstavi, med aprilom in junijem pa bo odšla v Zaječar delegacija tržičkih gospodarstvenikov. Gospodarstvi obeh občin imata namreč na osnovi dosedanjih pogovorov veliko skupnega.

V sodelovanje se vključujejo tudi družbenopolitične organizacije. Tržička mladinska konferenca je na primer pozvana, naj njeni brigadirji sodelujejo v zaječarsko-kutinski mladinski delovni brigadi v okviru zvezne delovne akcije »Sava 1976«. Zaječarci pa so voljni vključiti svoje brigadirje v delovno akcijo »Kozjansko 1976«.

Novost prinaša tudi prihodnji vlak Bratstva in enotnosti. Tržičani so pripravljene sprejeti goste iz Zaječarja, ki so enako kot v drugih srbskih krajih nudili med vojno gostoljubje izseljenim Slovcem.

Mesti sta se odločili oblikovati poseben koordinacijski odbor, ki bo skrbel za načrtovano sodelovanje, obenem pa skupaj z družbenopolitičnimi skupnostima obeh mest iskal nova pota sodelovanja.

J. Košnjek

Aktivisti SZDL na seminarju

Tržič - V okviru družbenopolitičnega izobraževanja aktivistov občinske konference SZDL in krajevnih organizacij SZDL prireja znanje občinska konferenca SZDL Tržič in Zavod za kulturo in izobraževanje Tržič enodneven seminar. Organizatorja sta nanj povabila člani predsedstva občinske konference SZDL, člani izvršnega odbora konference, člani koordinacijskih odborov, svetov in komisij občinske konference, predsednike in sekretarje krajevnih organizacij in delegate družbenopolitičnega zbora občinske skupščine.

Seminar bo 22. novembra v osnovni šoli Kokrškega odreda v Križah. Začel se bo ob sedmih zjutraj in bo trajal do srede popoldneva. Aktivisti socialistične zveze se bodo na seminarju seznanili z izhodišči splošne in skupne porabe (predavatelj inž. Vili Ložar), organiziranostjo socialistične zveze delovnega ljudstva (predavatelj Janez Varl in Jože Klofutar), delom z ljudmi (predavatelj Bernard Stritih) in obveščanjem v delegatskem sistemu. Zadnje predavanje in vodstvo razprave so organizatorji zaupali Ivt Gorjancu, Marjanu Dežmanu in Lovru Cerarju. -jk

Dobra turistična bera

Radovljica - Podatki o turističnem poslovnem letu kažejo v radovljiški občini ob koncu devetih mesecev dokaj ugodno sliko. Zabeležili so sicer za tri odstotke manj prenočitev kot lani, vendar je bil ostanek odstotka za polovico večji kot lani. Vseh prenočitev je bilo v občini 843.901; domačih 339.131 in tujih 504.770. Od tega je bilo domačih gostov 111.100, tujih pa 94.133. Največ prenočitev je bilo na Bledu (47,9 odstotka), sledijo pa Bohinj (33), Radovljica (19,1) itd.

Povsod so zabeležili ostanek dohodka razen v delovni organizaciji Alpetour - TOZD Hoteli Pokljuka. Ko so o tem razpravljali na zadnji seji izvršnega sveta občinske skupščine, so sklenili, da bodo v delovni organizaciji preverili, če so podatki o izgubi v tej temeljni organizaciji točni. Razen tega pa bodo za vse temeljne organizacije združenega dela, ki imajo sedež podjetja zunaj občine, preverili, koliko so morale v devetih mesecih letos prispevati za delo skupnih služb. A. Ž.

Na Zgornjih Lazih še brez vode

Pred časom smo pisali, da Gradbeno podjetje Grad Bled gradi začetje in vodovod na Zgornjih Lazih v radovljiški občini. Pri izkopu in zasutju jarkov so sodelovali tudi mladinci v brigadi Laze 75. Čeprav je bilo predvideno, da bodo prebivalci tega dela radovljiške občine še letos dobili vodovod, je žal zmanjkalo denarja za dokončanje del. Zbiralnik za vodo je sicer že zgrajen, ni pa še gotova črpalna postaja, za katero bo potrebno močnejše električno omrežje. Prav tako še niso gotovi hišni priključki, za katere bodo denar prispevali lastniki hiš sami.

Ker v zadnjem času ni bilo večjih padavin, so se stari hišni vodnjaki na Zgornjih Lazih skoraj posušili. Težave so se še povečale, ko se je vrnila iz planin živina. Zato prebivalci tega dela radovljiške občine še teže čakajo, kdaj bodo dobili vodo. Za zdaj kaže, da bodo dela na vodovodu nadaljevali spomladi prihodnje leto.

J. Ambrožič

Nov gasilski dom

Zasip nad Bledom — 54-člansko gasilsko društvo v Zasipu nad Bledom se je odločilo, da bodo porušili stari gasilski dom in na istem mestu zgradili novega. Gradnja je tako rekoč pri kraju in kaže, da bodo dom odprli za dan republike. Del nove stavbe so podkletili, kjer bo prostor za civilno zaščito. Gradbena dela izvaja Gradbeno podjetje Grad Bled, ostrešje pa bodo tesarji iz Zasipa naredili s prostovoljnimi delom.

Za gradnjo doma je prispevala 3000 dinarjev občinska gasilska zveza v Radovljici, vaščani pa so prispevali les. Razen tega so gradnjo doma finančno podprla tudi nekatera podjetja v občini in izven nje. Veliko zaslug za nemoten potek gradnje in za zagotovitev denarja pa ima tudi predsednik gradbenega odbora Vinko Golc iz Zasipa, sicer pa je direktor Tovarne verig v Lescah.

J. Ambrožič



V nedeljo, 9. novembra, je 22 mladincev iz krajevne skupnosti Besnica urejalo novi odsek ceste v Zabukovju — Foto: F. Perdan

Uredili so cesto v Zabukovje

Besnica — V krajevni skupnosti Besnica, ki v kranjski občini združuje naselja Spodnja in Zgornja Besnica, Zabukovje in Rakovica, so si v letošnjem delovnem programu zadali nalogo, da bodo poleg rednega vzdrževanja še makadamskih cest uredili oziroma razširili tudi cesto v Zabukovje. Šlo je namreč za okrog 800 metrov dolg odsek od Cesarja po domače do zadnjih treh hiš v Zgor-

njem Zabukovju. Ta cesta je bila namreč široka le dober meter in pol in zato tovornjaki niso mogli do hiš. Prav tako prebivalci niso mogli uporabljati kmetijske mehanizacije in so bili do neke mere praktično odrezani od doline oziroma vsakdanjega življenja.

Zato so v krajevni skupnosti prejšnji mesec sklenili, da bodo ta odsek ceste razširili. Izvršni svet kranjske občinske skupščine je odobril krajevni skupnosti 30.000 dinarjev posebnih sredstev za to akcijo, enak znesek pa je prispevala tudi krajevna skupnost iz svojih sredstev. Tako so z buldožerjem razširili cestišče. Pri akciji pa so jim pomagali tudi Gozdno gospodarstvo Kranj, Splošno gradbeno podjetje Projekt, ki je najtežje odseke miniralo, in Komunalni servis Kranj. Še posebej pa so prebivalci hvaležni kolektivu železniške postaje v Kranju, od koder so brezplačno dobili okrog 1500 kubičnih metrov gramoza. Gramoz so jim odstopili, ker so urejali železniško postajo in ga tam niso mogli uporabiti.

Tako so s sorazmerno skromnimi sredstvi razširili 800 metrov dolg odsek ceste na 3 do 3,5 metra, polo-

vico cestišča pa so posuli z gramo- zom. Pri tem velja še posebej omeniti in pohvaliti mladince v Besnici. Odzvali so se prošnji in v nedeljo, 9. novembra, s prostovoljno akcijo uredili robove cestišča in opravili pomembno delo pri izravnavi ceste. Prebivalci so mladim za to akcijo zares hvaležni.

Tako so s skupnimi napori v krajevni skupnosti povezali nekatere hiše v Zabukovju, hkrati pa uredili cestišče, tako da bo morda čez čas mogoča tudi cestna povezava z naseljem Pševu. Sicer pa so prebivalci s prostovoljnimi delom med letom urejali tudi druge makadamske cestne odseke v krajevni skupnosti. Pri uspehu ob zadnji akciji pa velja še posebej poudariti, da znaša vrednost vseh del okrog 300.000 novih dinarjev in da so vsa dela opravili v štirinajstih dneh.

Po organizacijski plati pa sta za celotno akcijo skrbeli Franc Solar, član sveta krajevne skupnosti Besnica, ki je opravil dogovore glede gramoza na železniški postaji in skrbel za druga organizacijska vprašanja, in Janez Balanč, prav tako član sveta krajevne skupnosti, ki je vodil dela na terenu.

A. Zalar



Stari gasilski dom v Zasipu nad Bledom je že porušen

V gasilskih vrstah tudi članice

Gasilsko društvo s Smokuča pri Žirovnici, ki združuje gasilce s področja treh vasi, dosega zadnja leta velike in pomembne uspehe. Za vse to gre zasluga prav vsem aktivnim članom, še posebno pa članom upravnega odbora, ki so v preteklosti morali prebroditi nemalo težav.

Smokuški gasilci so že doslej izredno pozornost posvečali strokovni usposobljenosti svojih desetih. Tako imajo v svojih vrstah kar deset častnikov, devet podčastnikov, šest strokovnjakov, ti so obenem tudi šoferji gasilskega avtomobila, ter pet sodnikov za gasilska tekmovanja.

Upravni odbor gasilskega društva Smokuč si je že na zadnjem občnem zboru zadal nalogo, da letošnje leto, ko slovesno praznujemo 30-letnico osvoboditve in mednarodno leto

žena, gasilci in ostali prebivalci Smokuča ter okoliških krajev čim slovesneje proslavijo. Tako so v gasilsko organizacijo sprejeli tudi več žensk. V sredini avgusta so v domačem gasilskem domu pripravili zanje sprejem.

Zenska gasilska desetina je zdaj že dokaj dobro izurjena. Na občinskem tekmovanju so namreč članice s Smokuča zasedle prvo mesto. Smokuški gasilci pa želijo, da bi jih pri ustanavljanju ženskih gasilskih desetih posnemali tudi po drugih krajih jeseniške občine ter Gorenjske.

Povedati je potrebno, da so na občinskih tekmovanjih zelo dobra mesta zasedle tudi gasilske desetine v drugih kategorijah. Med šestimi desetini, kolikor jih je društvo poslalo na tekmovanja, sta dve zasedli prvo, dve drugo in dve tretje mesto.

Gasilsko društvo s Smokuča je pred nedavnim za svoje člane pripravilo poučno ekskurzijo v Metliko in okolico. Petinštirideset udeležencev strokovnega izleta si je ogledalo med potjo gasilski muzej, muzej NOB ter etnografski muzej Bele krajine. Ogledali pa so si tudi sodobno urejen gasilski dom v Metliki.

Se bi lahko naštevali uspehe. Za prebivalce Smokuča in okolice je, denimo, gasilsko društvo kupilo ročne gasilske aparate za začetno gašenje. Ob izročanju bodo člani društva vsakega vaščana posebej poučili, kako se z njimi ravna. S pomočjo gasilskega štaba za civilno zaščito z Jesenic so gasilci kupili alarmno sireno. Nakup je bil nujno potreben, saj so kar štiri vasi brez telefonske povezave.

In kakšni so načrti smokuških gasilcev za prihodnje? Tudi v prihodnje bodo še vedno posvečali veliko skrb izobraževanju svojih članov. Še letos bodo pripravili tečaj za izprašane gasilce. To bo že drugi tovrstni tečaj v zadnjih letih. Seveda pa bodo še poseben poudarek dali vzgoji pionirjev in njihovih najmlajših članov.

C. Jalen

slovenski almanah '76

vse, česar še ne veste, ali pa se nikakor ne morete spomniti

10. decembra izide knjiga, kakršne še nismo imeli. Pripravljalo jo je 800 Slovencev — 100 priznanih strokovnjakov in 700 bralcev. Na 320 straneh velikega formata z barvnim ovitkom vas bo »Slovenski almanah '76« presenetil s pestro, zanimivo in predvsem poučno vsebino: kako je nastal koledar — sami lahko napovedujemo vreme — stoletna pratika — kateri dan imate leta 2.000 rojstni dan — celotni kitajski horoskop — kaj nam je prineslo letošnje leto — izčrpen pregled vseh statističnih zanimivosti (42.600 podatkov!) — pravnik vas brani — naučite se brati zdravniški recept — opis vseh držav sveta in vseh slovenskih mest — matematični priročnik — podroben opis poteka obeh svetovnih vojn — verjetni in neverjetni rekordi — reportaže z vsega sveta in domovine — feljton o znanem Slovcu — domača povest — biseri slovenske poezije itd.

Cena »Almanaha« v prodaji bo 109 dinarjev, v predplačilu pa le 79 din. Nic čudnega torej ni, če vam svetujemo, da se odločite za slednje.

Izrežite naročilnico, nalepite jo na dopisnico ali vložite v pismo ter izpolnjeno pošljite na naslov: ČGP »DELO«, Prodajna služba, Tomšičeva 1/III, 61000 LJUBLJANA

IZPOLNITE SEDAJ!

NAROČILNICA L

ČGP »DELO«
PRODAJNA SLUŽBA
61000 LJUBLJANA
Tomšičeva 1/III

Neprekrkljivo naročam »Slovenski almanah '76«

Priimek in ime

Kraj, ulica

Poklic

Datum

Podpis

VSE O VSEM — SLOVENSKI ALMANAH '76



Vinjeta Barda lucundusa

Odlomek iz Knauerjevega (1613—1664) stoletnega koledarja s pravim naslovom CALENDARIUM OECONOMICUM PRACTICUM PERPETUUM (Praktičen trajno veljaven gospodarski koledar). Sistem napovedovanja vremena, ki ga je uvedel ta praded sodobnega vremenarstva, ima enako vrednost kot tako imenovana slepa, petdeset odstotna vremenska napoved današnje dobe.

Poglejmo, kaj torej trdi za letošnji december: Oblačno, z meglo in snegom do 9., potem do 12. suho, do 27. pa mrzlo; tega dne dež; 30. in 31. lepo vreme.



Ekskluzivna prodaja
novega pohištvenega programa
GORICA
po posebni ceni

Cenjene interesente vljudno obveščamo, da prodajamo oseb. vozila znamke

ZAPOROŽEC — ZAZ 968 A

Cena vozilu je 30.068,30 din fco naše skladišče v Murski Soboti.

Rok dobave je mesec november in december 1975.

Za vozila sprejemamo predplačila, od katerega je odvisen vrstni red dobave.

Se priporočamo.



Agria Murska Sobota
telefon: 069-21-161
ali 21-162

Nadzorni odbori društev

Radovljica — Na zadnjem posvetu predsednikov in drugih predstavnikov kulturno-prosvetnih organizacij radovljiške občine so govorili o stabilizacijskih ukrepih. Ugotovili so, da jim pomanjkanje denarja nakazuje, da skrbno in pametno obrnejo vsak dinar za kulturno dejavnost. Tako bodo organizirali le tiste prireditve, ki bodo v programu in za katere bo zagotovljen denar.

Pri tem so poudarili, da morajo imeti v prihodnje nadzorni odbori v društvih podobno vlogo kot jo imajo samoupravne delavske kontrole v delovnih organizacijah. Nadzorni odbori za to naj ne bi bili odgovorni le za nadziranje finančnih sredstev, marveč tudi za spremljanje dejavnosti in za razvoj kulture.

A. Ž.

Odbor za medsebojna razmerja delavcev osnovne šole

Ivana Tavčarja Gorenja vas

razpisuje naslednja delovna mesta s polnim delovnim časom za nedoločen čas:

1 snažilke,
1 kuharice,

KV ali PKV

Rok prijave je 8 dni po objavi.

NEKAJ POPRAVKOV

V 93. zapisu »N'mav čriez izaro...« se je vrnilo nekaj napak, ki jih s tem popravljam.

V drugem stolpcu na koncu prvega odstavka je pravilno »nemi«, ne »zamorjeni«;

v istem stolpcu v sredi tretjega odstavka je pravilno »Ani Pasterkova«, ne »hčič«;

v istem stolpcu v zadnjem odstavku je pravilno »Ikovec«, ne »Ika-vec«;

v prvem stolpcu je pravilno »po Gregorčičevi besedi« ne po »Levstikovi«.

Č. Z.

Črtomir Zorec:

N'mav čriez izaro, n'mav čriez gmajnico...

(Pogovori o koroških krajih in ljudeh)



(94. zapis)

Z Obirskega, kjer smo povasovali pri pesniku Valentinu Polansku, nas bo pot — po pičlih osmih kilometrih pripeljala v staroslaven trg Železno Kaplo. Mimogrede, nekako na sredi poti, se lahko odžejamo pri odprtem izviru kisle vode, ki ji pravijo tudi obirska slatina.

ZELEZNA KAPLA

Najprej: Kapla je skrajšava za kapelo, torej ne smemo reči »Kaplja«. Kajti po stari kapeli je dobil trg svoje ime.

Kraj je že zelo star, znan je še iz dobe Rimljanov. Za trg pa je bil imenovan l. 1267. Sprva je bila Železna Kapla središče železarstva na tem področju. Ko pa so l. 1473 Turki trg požgali, je bila s tem uničena tudi cvetoča železarska in fužinarska obrt. Pozneje je kraj postal pomemben kot izhodišče tovornikov z železom čez Jezerski prelaz. Sicer pa Železna Kapla predstavlja nekako oskrbovalno središče za kmete in drvarje iz petih gorskih dolin, ki se prav blizu trga stikajo: Bele, Lobnika, Lepene, Obirske in Remšenika.

Prebivalcev ima trg sedaj blizu 1500, kar precej trgovin, obrtnih delavnic in celo dokaj veliko lesno industrijo. Južno od Zelezne Kaple stoji ohranjena graščina Hagenegg iz 15. stoletja. — Tudi Železna Kapla ima svoj izvir mineralne vode, ki je menda kar precej zdravilna. Izvir nosi imenitno ime »Carinthia — Lithion-Quelle«.

Imeli pa so Kapelčani tudi svoje turške utrdbe »tabre«. Tako se tudi še danes imenuje soteska pri izhodu iz trga, kjer so se domačini branili Turkov tako, da so valili nanje velike skale.

Voda, ki teče skozi Železno Kaplo, je hudourniška Bela (izvira na severni strani Karavank, tik pod Jezerskim prelazom), ki jo pojita še gorska potoka Lobnik in Obirščica.

NAŠI STRAŽARJI

Znano je, da so navadno najbližji sosedi najbolj nestrpni. Kar pogledamo na Velikovec in Pliberk. Tudi z Železno Kaplo bi ne bilo dosti drugače, če ne bi imeli tu svojih budnih stražarjev slovenstva. V prenesenem smislu, seveda. Saj menim, da celo Slovenska posojilnica in hranilnica opravlja svojo narodnoobrambno vlogo (ustanovljena l. 1898). Od l. 1932 deluje v Železni Kapli tudi Kmečka gospodarska zadruga. Vsekakor najbolj buden naš stražar pa je Slovensko prosvetno društvo »Zarja«, ki nima le svojega pevskega zbora, pač pa tudi edinstveno mladinsko folklorno skupino. Ta pleše koroške pa tudi gorenjske plese. Ne le doma, tudi drugje po Avstriji in Nemčiji.

Železna Kapla je že več let pobratena s Kranjem. Njena imenitna pihalna godba je že nekajkrat igrala na kranjskem glavnem trgu. — Še to: »Zarja« je bila ustanovljena že l. 1907!

ZVESTI SOBOJEVNIKI

Rečem lahko: v zemlji kapelskega pokopališča počiva največ padlih koroških partizanov — kar za 120 je bila ugotovljena identiteta. Spi pa pod rušo tega pokopališča še več kot 40 drugih žrtev nacističnega terorja. — Svoj poslednji dom je tu našlo poleg koroških še 14 gorenjskih partizanov, trije sovjetski in en poljski državljani.

Tragična usoda pa je doletela partizanko Malko Oraže-Tatjano, ki je l. 1946 padla pod streli angleškega zasedbenega vojača!

Na kapelskem pokopališču je pokopan tudi narodni heroj Franc Pasterk-Lenart, prvi komandant Koroškega bataljona.

ZLOČIN, KI VPIJE DO NEBA

Gotovo ni pretirana uporaba tega starega vzklika. Kajti, kaj pa je drugega strahoten zločin, ki so ga zagrešili nacisti tik pred svojim vojaškim zlomom. Bilo je to 25. aprila 1945.

Tega dne so pobesneli nacisti, pripadniki policijskih čet SS zverinsko pobili kar enajst članov družine Sadovnik, po domače Peršman. Najmlajši med njimi Mirko Sadovnik je bil mlad komaj 8 mesecev in 21 dni... Starše in otroke so SS-ovci postrelili na dvorišču, potem pa trupla zmetali v gorečo hišo. Le trije otroci, četudi ranjeni, so se poskrili in si tako oteli življenje.

O tej vnebovpijoči tragediji piše Karel Prušnik-Gašper v svojih spominih:

»Okrog desetih ponoči se je skupina esesovskih policistov v varstvu teme priplazila do Peršmana. Vse domače so nagnali iz kleti, kamor se je družina pred njimi poskrila. Otroci Bini, Cirlej, Lipej in Fridej so ostali v hiši, druge so odgnali na dvorišče in jih začeli kositi z brzostrelkami. Nato so zločinci streljali v hišo in podrli gospodarja Luko, ki je držal Fridija in Bineja na rokah. Priskočila je enajstletna Ančka in pobrala oba fantka ter z njima in Lipejem zbežala v klet. Tja je stekel še desetletni Cirlej. V kleti je ostala skrita tudi 84-letna stara mati Frančiška.

Vtem pa sta že vdrla v klet dva policista in zbegane otroke in starko nagnala ven. Po hiši so že zažigali. Stara mati je zahtevala, naj pogase. Policist pa se je zadril nanjo, naj bo tiho, in ji v hrbet spustil cel rafal. Krogle so zadele tudi malega Lipeja, ki se je oklepal stare matere. Hišo so v tem že zajeli plameni.

Tedaj je v hiši zajokal mali Fridi. In policist je ustrelil vanj. Krogle so ubile Fridija, ki je imel šele osem mesecev življenja za seboj... Zadele pa so taiste krogle tudi desetletno Ančko, ki se je skrivala za štedilnikom. Zrušila se je s prestreljeno roko in čeljustjo.

Vse to je opazoval Cirlej, edini moški otrok, ki je preživel tragedijo Peršmanovega rodu. Živi sta po naključju ostali še Ančka in sedemletna Malka, prav tako ranjena.

Le še 14 dni je manjkalo do konca vojne... Nacistične zveri so divjale v smrtnem strahu pred svojim lastnim koncem.

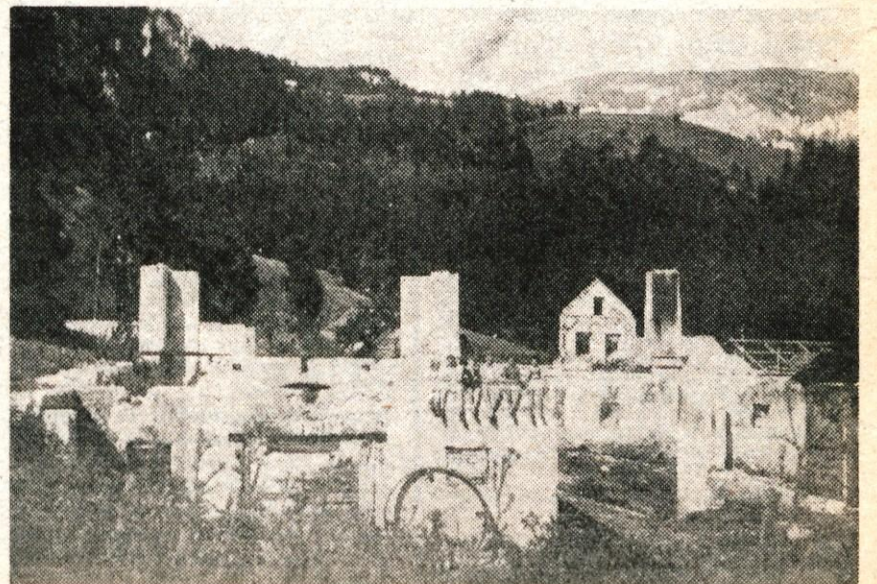
SPOMENIKI IN RAZVALINE

Spoštovanjem so se Kapelčani oddolžili žrtvam germanskih zločincev in junakom, padlim v bojih za svobodo.

Na pokopališču v Železni Kapli stoji sedaj velik kvader-monolit temno sivga marmorja. Postavljen je bil dne 30. oktobra 1960 in zelo slovesno odkrit. Na vrhnjem robu je vklesano: »Mostovi rasto, iz vseh človeških src se pno in v vsa srca. — Slava narodnemu heroju Francu Pasterku-Lenartu in tovarišem.« Na levo in desno stran spomenika je vklesano 154 imen padlih borcev in žrtev nacističnega nasilja iz občine Železna Kapla-Bela. — Najstarejšemu Slovencu-Korošču, ki je moral žrtvovati svoje življenje za našo stvar, Florijanu Polansku, je bilo že 89 let...

Peršmanovi imajo na pokopališču poseben družinski grob in spomenik. Vendar spominjajo na zločin nad njimi še najbolj kričeče razvaline njihove domačije.

(Se bo nadaljevalo)



Razvaline požgane Peršmanove domačije v Podpeci nad Železno Kaplo

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

TO-MO-DI TOPLI MONTAŽNI DIMNIK Z GIBLJIVO KISLOODPORNNO OGNJESTALNO ŠAMOTNO CEVJO

uporablja se za peči in kotle od 4.000 do 100.000 Kcal/h

INFORMACIJE — STROKOVNI NASVETI:

KIP MONTAŽNO INDUSTRIJSKO PODJETJE 61000 LJUBLJANA, OPEKARSKA 13 Tel. 22-113, 20-641, Telex 31420 YU KIP IN V VSEH PRODAJALNAH Z GRADBENIM MATERIALOM

IOALON IOALON IOALON IOALON IOALON IOALON IOALON IOALON IOALON IOALON

piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

Tovarna klobukov Šešir — Škofja Loka priporoča svoje izdelke

Šešir

piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

prodam

Prodam komplet belo POROČNO OBLEKO. Drulovka 55 6146
Ugodno prodam suha bukova DRVA. Oglad: Gasilska 16, Stražišče

priredivte

OO ZSMS MAVČICE priredi v nedeljo, 23. 11. 1975, ob 18. uri PLES. Igra ansambel TURISTI

obvestila

TAPISOM, ITISON in PREPROGE strojno, kvalitetno, kemično očistim na domu. Svoj naslov sporočite po telefonu št. 21-939 5808

izgubljeno

Med Misačami in Lancovim se je izgubila lovska PSIČKA pasme istrski gonič. Sliši na ime Breza, je bele barve z oranžnimi lisami.

kino

Kranj CENTER 18. novembra amer. barv. krim. LOV ob 16. in 20. uri
19. novembra amer. barv. krim. LOV ob 16. in 20. uri

Kranj ŠTORŽIČ 18. novembra jug. barv. HITLER IZ NASE ULICE ob 16. in 20. uri

Tržič 18. novembra amer. barv. vestern PETERICA V AKCIJI ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM 18. novembra amer. barv. POLETNE ŽELJE - ZIMSKE SANJE ob 18. uri

Radovljica 18. novembra amer. barv. vestern ROPARJI VLAKA ob 20. uri

Bled 18. novembra ital. barv. krim. OBRAČUN MAFIJE ob 20. uri

Jesenice RADIO 18. novembra amer. barv. krim. SUPER FLY 19. novembra ital. barv. CS krim. ZIVELA AMERIKA

Jesenice PLAVŽ 18. novembra ital.-franc.-nem. barv. CS vojni OD ARDENOV DO PEKLA

Kranjska gora 19. novembra amer. barv. krim. SUPER FLY

prešernovo gledališče

TOREK, 18. novembra, ob 19.30 za red PREMIERSKI - D. Storey: KMETIJA

dežurni veterinarji

OD 21. DO 28. NOVEMBRA 1975: RUS Jože, dipl. vet., Cerklje 147, telefon 42-015 za območje občine Kranj

KMETIJSKI STROJI NA POTROŠNIŠKI KREDIT

Kmetovalce obveščamo, da prodajamo priznane stroje na potrošniški kredit:

SIP Šempeter

- SAMONAKLADALNA PRIKOLICA SENATOR 22
- SAMONAKLADALNA PRIKOLICA PIONIR 17
- SAMONAKLADALNA PRIKOLICA PIRAT 15
- OBRAČALNI ZGRABLJALNIK FAVORIT 220

TEHNOSTROJ Ljutomer

- PRIKOLICE TRAKTORSKE
- TROSILNIK HLEVSKEGA GNOJA

AGROTEHNIKA, proizvodni obrat Brežice

- RAZSIPALNIK GNOJIL FERTI
- KULTIVATOR PERESNI »BREKO«
- VOZIČEK KOSILNICE BCS DVORAMNI

Vse informacije o kreditiranju dobite v prodajalnah Agrotehnik: »Jurček« Ljubljana, Celje, Maribor, Murska Sobotna, Ljutomer, Lendava, Škofja Loka, Poreč, Žminj, Buzet in Beograd.

Za gotovino dajemo poseben izvensezonski popust. Izkoristite ugodne priložnosti, ki vam jih nudi Agrotehnik Ljubljana.

agrotehnik TOZD TRGOVINA

nesreče

Pretesno preHITEVANJE

V četrtek, 13. novembra, ob 18. uri se je na Kidričevi cesti v Škofji Loki pripetila prometna nezgoda zaradi pretesnega preHITEVANJA.

Zapeljal v jarek

V četrtek, 13. novembra, ob 13.45 se je na cesti med Lescami in Begunjami v vasi Hlebce pripetila prometna nezgoda.

Zapeljal s ceste

V soboto, 15. novembra, ob 21.15 se je na cesti med Kranjem in Črničevem pripetila prometna nezgoda.

nepreglednem ovinku zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v levo s ceste, kjer se je prevrnil 15 metrov globoko v grapo.

Izsiljevanje prednosti

V nedeljo, 16. novembra, ob 23.40 se je v vasi Smokuč na cesti med Begunjami in Žirovnico pripetila prometna nezgoda.

vrglo skozi vetrobransko steklo na pokrov motorja in se je na srečo je lažje ranila. Škode na avtomobilu je za 30.000 din.

Neprevidno čez cesto

V nedeljo, 16. novembra, ob 13.35 se je na magistralni cesti na Jeprci pripetila prometna nezgoda.

Sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je mnogo prerano, v 30. letu starosti, zapustila naša draga žena, mamica, sestra in teta

Lojzka Zorman

roj. Juvan

Pogreb bo v torek, 18. novembra 1975, ob 15. uri izpred hiše žalosti na Bregu 25 pri Preddvoru.

Žalujoči: mož Tone, sin Franci, brat Marjan z družino, sestra Anica s Tončkom ter ostalo sorodstvo

Breg pri Preddvoru, Milje, Kranj, 16. novembra 1975

PTT delavcem Gorenjske sporočamo, da je umrl

Anton Bizjak

upokojeni poštni delavec

Pogreb dragega pokojnika bo 18. 11. 1975 ob 15.30 izpred hiše žalosti Stara Vas 84, na pokopališče v Žiri.

Vestnega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu

Podjetje za ptt promet Kranj, TOZD za ptt promet Škofja Loka



Poceni prodam TRAJNOŽAREČO PEČ küppersbusch, eno OLJNO PEČ Emo 5000 kal. in gradbeno ELEKTRIČNO OMARO.

Prodam OMARO za dnevno sobo in kombiniran ŠTEDILNIK. Golob Vida, Gubčeva 7, Planina, Kranj

vozila

Prodam 2 novi ZIMSKI GUMI »Sava«, 6,15/155-13. Peternel, Podbrezje 81 6313

kupim

Kupim rabljen mopedov MOTOR. Rupa 38, Kranj 6285

stanovanja

Mlad zakonski par brez otrok išče SOBO v Kranju, Mengšu ali Medvodah. Ponudbe pod »Padalčeva prihodnost« 6319

posesti

Počitniško HIŠICO kupim na Gorenjskem. Gotovina. Danica Bacon, Ljubljana, Veselova 73, telefon 22-077, po 19. uri 6321

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, koptarjeva 2.

1+3

Ob jubileju Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo v Kranju smo naprosili tri članice tega 150-članskega kolektiva, ki so tako kot sicer še mnogo drugih spoznale začetke zdravstvene skrbi za ženo in otroka v Kranju in tudi širši okolici ter ta razvoj spremljale s svojim delom prav do danes. »Dvajset let je pravzaprav tako dolga doba,« je povedal direktor prim. dr. Igor Veter, »da pogoji dela v tistih časih in pa zdaj komajda zdrže primerjavo. Vendar pa menim, da je prav, da se ob jubilejih spomimo tudi dela, ki je bilo začeto z navdušenjem in zagnanostjo; prav to pa je v nemo-gočih pogojih takratne kranjske porodnišnice na Gaštejju dajalo delovni zagon vsem, ki smo s tem delom začeli.«



so rezultati, ki so odsev te kvalitete. Če vemo, da je bila pred dvajsetimi leti umrljivost novorojenčkov 50 promilov, je sedanja umrljivost v naši porodnišnici, ko smo jo znižali na 12 promilov, več kot zgovorna; številka je ena najnižjih tudi v svetovnem merilu. V zadnjih desetih letih je seveda napredovala skokovito tudi doktrina, na voljo imamo sodobne aparature, ki pomagajo zagotoviti kar največjo zdravstveno varnost ob porodu materi in otroku: potrebovali bi seveda še aparature za kontrolo poroda in počutje otroka, pa tega denarja nikoli ni dovolj. Tudi še nekaj osebja bi potrebovali, saj zaradi težavnega dela težko dobimo babice. Delo je v treh turnusih, le ena nedelja na mesec je prosta, tako da za zdaj za nas 42-urni delovnik še ne velja.«



Helma Jenko, kemijski tehnik:

»Delo v takratnih pogojih na podstrešju hiše na Gaštejju ali v sedanjem laboratoriju v naši bolnišnici je seveda kot noč in dan. Tudi takratne laboratorijske preiskave, ki smo jih mogli opravljati, so bile enostavne. Tudi ni bilo aparatur, niti nismo vedeli, kaj bi bilo potrebno za sodoben laboratorij. Delo pa je potekalo seveda neprekinjeno, čeprav sem bila nekaj časa, potem ko sem prišla v takratno porodnišnico v letu 1958, edini kemijski tehnik. Zato je bilo potrebno priti in narediti laboratorijsko preiskavo ob katerikoli uri; sicer pa so tako delali tudi vsi zdravstveni delavci, ki so bili tam zaposleni takrat in pa sedaj: od medicinskih sester, ki so spale v podstrešnih sobah porodnišnice do obeh zdravnikov, ki sta bila dežurna tako tekočo neprekinjeno. Sedanji laboratorij je usposobljen za vse klinične preiskave, ki so za takšno bolnišnico potrebne, da obsega, dela niti posebej ne poudarjam.«

Julija Bergant, vodilna sestra porodnega bloka:

»V porodnišnici na Gaštejju sem delala dve leti, nato pa smo se leta 1965 preselili v novo zgrajeno sedanjo stavbo. Za porodnice so v tistih letih skrbele le tri babice, zdaj pa jih je sedem. Seveda je naraslo tudi število porodov od 1100 na leto, na sedanjih približno 2500 porodov. Preobširno bi bilo, če bi hoteli opisati prav vse spremembe v kvaliteti zdravstvene pomoči, ki sta jo sedanja porodnica in njen otrok deležna. Pomembnejši



Magda Kert, vodilna sestra oddelka za anestezijo in intenzivno nego:

»V Bolnišnici sem zaposlena od 1962. leta, tako da lahko primerjam pogoje dela v stari ustanovi in sedaj v zdravstveni negi, kot smo jo lahko nudili pacientkam takrat in kaj lahko nudimo sedaj. Naš oddelek sprejema operiranke in tudi druge bolnice potrebne posebne intenzivne nege. Tudi za nas velja delo v treh turnusih torej tudi ponoči, malo je prostih dni, da o prostih nedeljah in praznikih sploh ne govorim. Na oddelku je 6 postelj, oddelek pa vodi zdravnik anesteziolog. V zadnjih desetih letih se je oprema na našem oddelku posodobila, a ker vemo, kaj bi pacientke še potrebovale, jo imamo še za pomanjkljivo; oprema, ki jo imamo, pa seveda tudi zastareva. Naš oddelek je prevzel tudi službo reanimacije, saj imamo ekipo in opremo ter non stop dežurstvo, ki lahko posreduje tudi v najhujših primerih v bližnji okolici. Seveda pa si močno želimo tudi ustrezen aparat za reanimacijo, uporabljiv takrat, ko druga sredstva odpovedo.«

L. M.

Če se rodi nezaželen otrok...

Ksenija je sedaj na topleni

Že pogled na sliko pove dosti: kabinet poln starega pohištva, raztresenega časopisnega papirja, ki že rumeni, razkopana postelja, košarica, ki naj bi bila otroško ležišče, polna cunj, te se valjajo tudi pod mizo, pod posteljo, povsod. Soba je bila zatemnjena s spuščeni roletami, ki jih niso dvignili že mesece. Ta kabinet, v katerega je človek lahko stopil le, če si je zatisnil nosnice zaradi smrada, je bil dom 19-mesečne Ksenije. Na srečo lahko zdaj govorimo o preteklosti, saj je Ksenija sedaj v povsem drugačnih rokah.

Sosedje v bloku na Delavski cesti v Stražišču so že nekaj časa poslušali jok otroka, ki je cele dneve sameval v sobi, prezebal in bil slabo hranjen. Tudi patronažna sestra ZD Kranj je že večkrat poskušala prodreti do otroka, vendar so ostala vrata vedno zaklenjena. Prejšnji teden pa so sosedje, ki so poslušali obupen jok zaprte Ksenije, dobesedno izsilili vstop v stanovanje. Otroka so očitno prestradanega nahranili, skopali, tudi preoblekli bi ga bili, a kaj ko v sobi ni bilo niti enega otroškega oblačilca; kaj šele plenice. Ker tudi sosedje niso imeli otroških oblačil, so ga oblekli v čisto moško srajco in ga vrnili spet v njegovo stanovanje.

O tem, kaj so videli, v kakšnih razmerah nevednih človeka, živi ta mala deklica, so obvestili Center za socialno delo v Kranju. Dekličina stara mama je morala odpreti. Že en sam pogled je bil dovolj, da je socialna delavka vedela, da otrok ne sme niti trenutka več bivati tam, kjer ga ne marajo, kjer se zanj menijo komaj toliko, da se je s težavo ohranjal pri življenju.

Malo Ksenijo je takoj pregledal zdravnik, ki je lahko ugotovil, da je otrok izčrpan in močno podhranjen ter verjetno, če bi se tako stanje nadaljevalo, ne bi preživel. Tudi psihološki pregled otroka ni bil nič bolj ugoden; po prvih ugotovitvah je predvsem zaradi vzgojne zanemarjenosti deklica močno zaostala v razvoju; ne govori, slabo reagira na kontakte z ljudmi, slabo hodi itd. Za Ksenijo so nato nakupili še garderobo, saj na pol golega otroka ni bilo sicer v kaj obleči.

»Ksenija je nezakonski otrok 19-letne matere, ki se očitno za otroka ni brigala in ga je pre-

puščala skrbi stare mame. Tudi ta skrb ni bila kot smo lahko sami videli, tolikšna, da bi se Ksenija lahko razvijala v normalno zdravega in oskrbovanega otroka. Edina rešitev je bila, da smo otroka takoj odvzeli in sprožili postopek za odvzem roditeljskih pravic,« je povedal direktor Centra za socialno delo Kranj Franc Dolenc. »Za Ksenijo smo takoj našli rejnico, tako da bo otrok ob skrbni negi in toplini žene, ki mu bo nadomeščala mater, kmalu nadoknadil vse,

kar mu je bilo zaradi pomanjkanja materine ljubezni doslej odvzeto. Rejnica želi Ksenijo tudi posvojiti.«

Ksenijin primer pa ni izjemen, pravijo na Centru. Že nekajkrat so našli povsem zanemarjene otroke, za katere se ni brigal nihče ali skoraj nihče. Patronažna služba se sicer trudi, da bi odkrila tudi take otroke, vendar pa brez povezave s hišnimi sveti in komisijami za socialno delo pri krajevnih skupnostih in Centrom za socialno delo taki primeri prihajajo počasneje na dan. L. M.



Slika more le delno prikazati strahovit nered, nesnago ter temo, v kateri je dan za dnem živel mala Ksenija.

Nov delovni čas v trgovinah ni vsem po godu

Tržič — Med delegatskimi vprašanji zadnjega zasedanja zborov občinske skupščine Tržič, velja omeniti predvsem dve.

Prvo se nanaša na obratovalni čas trgovin v tržiški občini. Le-te so namreč po novem v sobotah in dnevih pred prazniki odprte do 13. ure. Le vsako prvo soboto v mesecu se obratovalni čas podaljša za tri ure. Delegacija Peka je bila na sredinem zasedanju drugega mnenja. Predlagala je, da novega obratovalnega časa v trgovinah sicer ne kaže popolnoma spreminiti in začeti po starem, vendar bi morala biti vsako soboto in v dnevih pred prazniki najmanj ena trgovina z osnovnim prehrabnim blagom odprta do 19. ure večer. Pri Mercatorju so o predlogu že razpravljali in mu ne

nasprotujejo, vendar sodijo, da bi se morale trgovine z daljšim delovnim časom menjati. Eno soboto bi morala biti dlje odprta ena trgovina, drugo soboto ali dan pred praznikom pa druga itd.

Drugo delegatsko vprašanje pa je terjalo večjo kontrolo nad poslovanjem lastnikov sob, ki le-te najpogosteje oddajajo delavcem iz drugih krajev in republik. Slišati je, da v takih sobah stanujeta dva ali celo trije ter štirje delavci, pa mora vsak od njih mesečno odšteti po 600, 700 ali celo več dinarjev. Sobe so povrh vsega še zelo slabo opremljene in ogrevane.

Je to nov impulz, da bi morali v Tržiču razmišljati o gradnji novega in večjega doma za takšne delavce? -jk

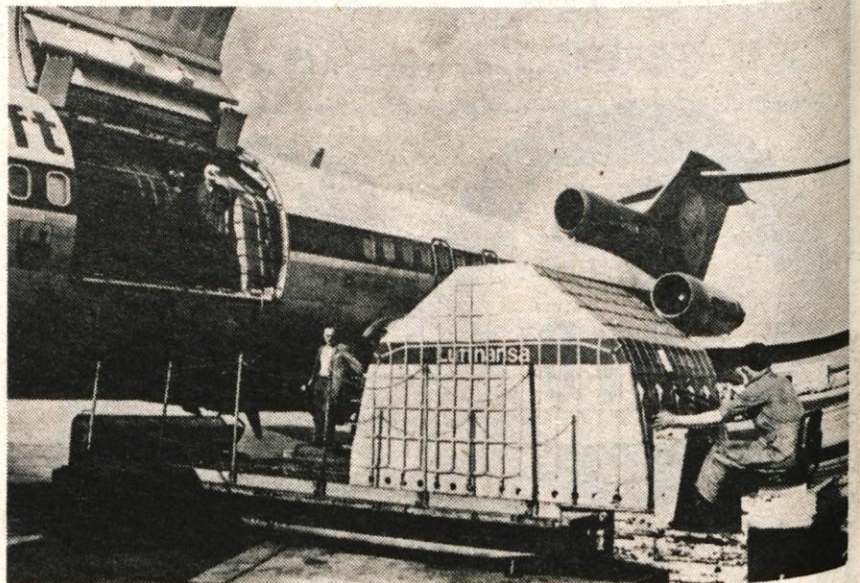
Pomoč pri nakupu ozimnice

Kranj — Za člane kolektiva je sindikalna organizacija iz Iskre letos organizirala nakup ozimnice. S podjetjem Slovenijapromet so se dogovorili za nakup jabolk po 4,5 dinarja za kilogram. Za izdelke kamniške Ete pa ni bilo zanimanja.

Člani kolektiva, ki imajo nižje prejemke na družinskega člana, so dobili denarno pomoč za nakup zimске zaloge. V ta namen so v Elektromehaniki namenili 180.000 dinarjev. Merila, ki so jih pri dodeljevanju pomoči upoštevali, so bila: pomoč so dobili tisti člani kolektiva, ki dobivajo najvišje otroške dodatke, torej tisti, ki imajo manj kot 900 dinarjev dohodka na družinskega člana. Nadalje oni, ki imajo do 1200 din dohodka na družinskega člana, ter tisti, ki so socialno ogroženi, čeprav družinski član, ki je zaposlen v Iskri, ne prejema otroškega dodatka. Dodatno merilo pa je predstavljal delovni staž v Elektromehaniki.

Izločilni dejavniki, ki jih je pri dodeljevanju upoštevala socialna komisija, pa so bili naslednji: pomoči niso prejela tiste družine ali samohranilke, ki imajo osebni avto ali dodatni dohodek od prijavitelne ali neprijavitelne obrti, od kmetijske dejavnosti in imajo poleg stanovanjskih še druge nepremičnine večje vrednosti.

Pomoč je prejelo 373 članov kolektiva, od tega 188 samohranilk. Poprečno je dobila vsaka družina 506 dinarjev. L. B.



V zmanjšanje poslovnih stroškov sodi tudi organizacija transporta. Tako so se v LTH Skofja Loka odločili, da bodo uporabili cargo sistem in že več let uspešno pošiljajo svoje proizvode, predvsem konzervatorje ter večje agregate in hladilnice tudi po zračni poti. V prvih devetih mesecih tega leta so tako poslali prek 10.000 kg različne hladilne opreme z letališča Brniki. Zlasti to velja za obmorska mesta, kot je Dubrovnik in Tivat, saj so na teh relacijah cene cargo prevoza izredno nizke in konkurenčne. Za ilustracijo: na letališče Tivat so poslali prek 3500 kg robe, letališče Dubrovnik 4000 kg, letališče Beograd 3500 kg, letališče Skopje 3000 kg, letališče Sarajevo ter Split pa po 1000 kg. Načrtujejo pa še pošiljke za ZDA, Avstralijo in Brazilijo, ker je to pač najbolj primeren način transporta. — Foto: J. Pipan

Ugoden nakup izdelkov Almira, Radovljica, po znižanih cenah:

ženski in moški puloverji ter jopice, jersey ženske obleke, kostimi in krila

Naši prodajalni bosta sortirano založeni s temi izdelki od 16. novembra do 10. decembra 1975.

